

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Cornelii Hazart Societatis Iesv Theologi Discursus Morales In Selectiora Loca Genesis, Exodi, Levitici, Numerorum

Hazart, Cornelius

Antverpiæ, 1688

Discursus VII. Core, Dathan, & Abiron Vivi absorbentur à terra.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52700](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52700)

etum sit patet ex *lib. 2 Esdræ cap. 13*, ubi Sanctus hic vir objurgat principes *Juda*, dicens: *Profanatis diem Sabbati*, permittitis enim, ut isto die *Judei* calcent torcularia portent acervos, & onerent super asinos vinum & uvas, & ficus, & omne onus inferant in *Ierusalem*, die Sabbati, & vendant: Propterea adduxit Deus super nos omne malum & civitatem hanc. Quod erat illud malum? Venit *Nabuchodonosor*, & destruxit hanc civitatem, duxitque *Judeos* captivos in *Babyloniam*, & sic festiuitates nostræ versæ sunt in luctum, nullus enim est qui amplius veniat ad illas celebrandas.

Denique ut paucis absolvam, habemus exemplum illud super quo materiam hanc totam fundavimus, nempe illius hominis qui die Sabbati colligebat aliquot ligna ad struendum ignem. Cumque *Moses* & *Aaron* dubitarent quo supplicio affici deberet, recurrerunt ad Deum, qui sententiam pronuntiavit, dicens: *Morte moriatur homo iste, obruat eum lapidibus omnis turba.*

DISCURSUS VII.

Core, Dathan, & Abiron vixi absorbentur à terra.

Statim post punitionem illius hominis, narrat Scriptura horrendum supplicium *Core, Dathan, & Abiron*. Historia autem est talis: Erant hi tres principes populi, surrexerunt illi contra *Mosen*, & cum illis alii ducenti quinquaginta, omnes proceres Synagogæ, invidabant enim *Aaroni*, quod ipse à *Moyse* electus esset in Sacerdotem, & ipsi tantum essent *Levitæ*: Caput totius seditionis erat *Core*: Dixerunt ergo ad *Mosen*. Quid vobis persuadetis? Quænam est ista vestra arrogantia, ut vos soli fungamini Sacerdotio? an putatis vos solos esse sanctos? Omnis multitudo populi æque sancta est ac vos, & Deus æque est inter illos ac apud vos; omnes enim æque credunt in Deum, eandem vobiscum habent religionem, eodem fœdere comprehenduntur, quod Deus eum illis iniit in monte *Sinai*: Omnibus pluit de cælo manna, omnibus prævit in columna nubis & ignis, cum omnibus habitat in tabernaculo: Quid ergo vos plus habetis quam omnes, ut sanctiores reliquis vos esse putetis? Cur ergo elevamini super populum?

Domini?

Quid

Quod cum audisset Moyses, inquit Scriptura, cecidit pronus in faciem, ut Deum oraret, finita oratione, dixit ad Core, & ad omnem multitudinem: *Mane notum faciet Dominus qui ad se pertinent, & quos elegerit appropinquabunt ei. Quis est Aaron ut murmuretis contra eum?* Ipse se Sacerdotio non ingessit, sed Deus eum elegit.

Tunc misit ad Dathan & Abiron, ut venirent ad se, sed noluerunt venire dicentes: *Non venimus.* Hactenus nos decepisti: Quoties enim audivimus te dicentem, quod introduces nos in terram lacte & melle manantem, interea vis nos occidere in deserto; *non venimus.*

Dixit autem Moyses ad Core, qui illi astatat: *Tu, & omnis congregatio tua stete seorsum coram Domino, & Aaron die crastino separatim: Tollite singuli thuribula vestra, & ponite super ea incensum, offerentes Domino ducenta quinquaginta thuribula; Aaron quoque teneat thuribulum suum.* Cumque die crastino hoc facerent, apparuit cunctis gloria Domini, scilicet in nube lucidissima, & mira luce circumdata quæ gloriam majestatemque Dei repræsentabat, dixitque ad Moysen & Aaron: *Separamini de medio congregationis hujus ut eos disperdam: Precipe universo populo ut separetur à tabernaculis Core, & Dathan, & Abiron.* Abiit ergo Moyses ad Dathan & Abiron, qui cum liberis & uxoribus remanserant in tentoriis suis, stabantque cum thuribulis in eorum ingressu, & exclamavit voce magna ad turbam populi: *Recedite à tabernaculis hominum impiorum, & nolite tangere quæ ad illos pertinent, ne involvamini in peccatis eorum.* Et ut cessavit loqui, dirupta est terra sub pedibus rebellium, devoravitque illos cum tabernaculis suis, & omni substantia eorum, descenderuntque vivi in infernum: *Sed & ignis egressus est à Domino, & interfecit ducentos quinquaginta viros qui offerebant incensum.* Tandem addit Scriptura Numeror. cap. 26. *Factum est grande miraculum ut pereunte Core, filii non perirent.*

Antequam veniam ad documenta moralia, prius ad majorem historiæ explicationem observare debeo illa verba: *Descenderunt vivi in infernum,* non in sepulchrum, ut putat Abulensis, sed in illum locum ubi damnati puniuntur igne æterno: Sic enim intelligunt Hieronymus, Epiphanius, Beda, Bellarminus, & Ambrosius, qui sic loquitur Epist. 82: *Immugiens terra in medio plebis scinditur, aperitur in profundum sinus, abripiuntur noxii, & ita ab omnibus mundi hujus ablegantur elementis, ut nec aerem haustu, nec cælum visu, nec mare tactu, nec terram contaminarent sepulchro.* Dicendum

dum ergo est illos in æternum fuisse damnatos.

Sed cum Scriptura dicat quod vivi descenderint in infernum, quæstio est an vivi eo pervenerint, cum corpore & anima. Afferunt aliqui contrarium, tamen est probabilius, scilicet vivos descendisse in terram, sed mortuos esse in via, ibique corpora remansisse, animabus in infernum descendentibus.

Ratio prima est: Quia sententia mortis universaliter lata est in omnes homines, sic enim dicit Apostolus *Hebr. cap. 9: Statutum est omnibus hominibus semel mori*, à qua lege nemo eximendus est.

Ratio 2. Etiam lex resurrectionis statuta est pro omnibus omnino hominibus, ergo & illi rebelles etiam resurgent, igitur mortui sunt, non vivi, alioquin jam illorum corpora immortalia forent, in inferno, adeoque non resurgerent in die iudicii.

Ratio 3. Mortuos esse significat *Moyses*: Antequam enim illos terra devoraret, dicebat: Hi homines non consueta morte, sed insolita & inaudita interibunt, sed cum omnis populus videret illos in apertam terram descendere vivos, putabant etiam illos vivos descendisse in infernum. Cogita nunc qualis fuerit clamor & lamentatio cum absorberentur à terra, quo perculsa multitudo populi quæ non longe inde stabat, fugit ab eis: Qui autem permanferant, scilicet uxores, liberi, famuli omnes simul perierunt, præter filios *Core*, dicit enim Scriptura *Numer. cap. 26*. Factum est grande miraculum ut pereunte *Core*, filii non perirent, quia non fuerant secuti exemplum Patris, nec adhæserant illi in rebellionem, & postea sancti habiti sunt inter levitas, adeo ut *David* aliquos Psalmos scripserit quorum titulus est, pro filiis *Core*.

Hoc postremum mihi serviet pro documento morali. Dicit Scriptura non tantum factum esse miraculum, sed etiam grande miraculum. Quod illud? Quale illud fuerit inquit, *Lyranus in Nam. cap. 26*, non habetur ex textu nisi in generali. Putat autem *Lyranus* miraculum illud fuisse, quod quando terra aperuit os suum, & devoravit *Core* cum multis aliis, filii ejus virtute divina manserunt penduli in aere, donec terra rursus clauderetur sub pedibus eorum. Sed de hoc nihil habetur in textu, hoc tantum: *Factum est grande miraculum: Quale? Ut pereunte Core, filii ejus non perirent*: Ergo non erant complices in scelere patris; nec secuti fuerant malum ejus exemplum, alioquin proculdubio simul periissent cum illo, sicut omnes

*Filii patris
sequuntur
exempla
parentum.*

nes alii qui erant rei rebellionis. Hoc ergo vocat Scriptura grande miraculum quod filii secuti non fuerint malum exemplum parentis; est enim quasi miraculum quod parentes sint mali, & filii eorum exempla vitamque non imitentur. Hinc recte ait *S. Petrus Chrysologus Serm. 111*: Parentis vitium est filiorum exitium, sicut in arboribus feminis vitium totius arboris vitium est. Hoc in arboribus manifestum est, quod vitiat, radice flores marcescant, fructus non valent, folia pallefcunt, & tota arbor arefcit, quia ex radice pendent omnia quæ in arbore sunt.

Clara sunt verba Apostoli *Pauli Rom. cap. 11*: Si radix, inquit, sancta, & rami: Ubi *Theophylactus*: Necessè est radiciramos assimilari, sic parentibus filii, parentes enim radices filiorum sunt, & filii rami parentum.

Tanta solet esse morum similitudo inter parentes & filios, ut cum olim *Lib. 1 Reg. cap. 10*, filii *Israel* audirent *Saulem* prophetantem inter prophetas, admirabundi exclamarent: Quid hoc! *quenam res accidit Sauli? quis pater ejus?* ac si dicerent: Si pater ejus numquam prophetavit, nec ad tantam dignitatem pervenit, unde ergo hoc ut filius ejus *Saul* prophetet? quasi *Saul* idem deberet esse cum patre.

2 Cum *Saul* videret *Davidem* pugnantem cum *Goliath*, & truncato illius capite triumphantem, admiratus illius animi fortitudinem, petiit ab *Abner*: *Cujus filius est ille puer?* Quare hoc *Saul* inquit? quia certo sibi persuadebat, filium fortitudinem illam, habere à patre: Quasi non posset tantus fructus è ramo erumpere, nisi radice simili pullularet.

3 Volebat *Deus* *Judic. cap. 13* *Sampsonem* abstinere à vino, sed prius matri imperavit ut se abstineret: Quare hoc? Quia, inquit, *Montanus*, filii matrum affectiones plerumque sequuntur.

4 Laudat *S. Lucas Zachariam & Elisabeth*: *Erant*, inquit, *justi ante Deum, incedentes in omnibus mandatis & justificationibus Domini sine querela*. Quare, petiit *Ambrosius* in *cap. 1 Luca*, hosce parentes ita laudat Evangelista: nisi ut inde videamus qualis fuerit illorum filius *S. Ioannes Baptista*? Est ergo communis opinio, qualis radix tales rami & fructus, quales parentes, tales filii.

Vidit hoc etiam Poeta *Ethnicus Juvenalis*, cum dixit *Satyra 6*: *Scilicet expectes ut tradat mater honestos, aut alios mores, quam quos habet,*

Non

Non potest hoc manifestius probari quam exemplo *Herodiadis*, concubinæ regis *Herodis*, quæ pessimos mores suos transfuderat in filiam suam: Mater hujus filiæ erat tam impudens ut relicto marito legitimo, publice viveret cum *Herode* in concubinato. Filia etiam omnem pudorem exuerat, intravit enim in locum convivii ubi principes, & tribuni, & primi *Galilee*, accumbebant ad mensam, & ibi saltavit, cum ignominiosum esset fæminam se immiscere confortiis virorum, præsertim in conviviis, multo magis ibi saltare. Sicut mater sic filia.

2 *Herodes*, inquit Evangelista *Marcus cap. 6*, libenter audiebat *Ioannem Baptistam* concionantem: Mater illa numquam intererat concionibus ejus, nec poterat illum audire, sequebatur filia matrem, utraque sine ullo spiritu Dei, totæ effusæ in vanitates.

3 *Herodes* multa bona opera faciebat de quibus audiverat *Ioannem* differentem: Mater illa, non curabat quid diceret *Ioannes*, explodebat illum sic faciebat & filia.

4 *Herodes* habebat *Ioannem* ut virum justum & sanctum, inquit Scriptura; Mater illa non poterat ferre ipsius sanctitatem, quia repugnabat illius deliciis, & indomitis passionibus. Talis erat etiam filia.

5 Mater erat crudelis, quia volebat, *Ioannem* occidere, idem volebat filia.

6 Cum *Herodes* isti filiæ dixisset: Pete quod vis, & dabo tibi: Statim accurrit ad matrem, & dicit: Quid petam? at illa: Pete, inquit, caput *Ioannis Baptistæ*: Quod mater impia volebat, volebat æque impia filia.

Denique nihil erat ista matre audacius, hanc audaciam implevit & filia: Hæc enim mox reversa ad locum convivii in præsentia tot principum, & nobilium virorum totius *Galilee*, ausa est dicere *Herodi*: Volo: Quis ille modus alloquendi regem? Volo? Quid vis? Volo ut protinus, & quidem protinus? Quid tandem vis? Volo ut protinus des mihi in disco caput *Ioannis Baptistæ*: In disco? Quis unquam vidit caput humanum in disco? Vide quanta audacia & crudelitas; loquebatur, sicut à matre didicerat.

In hoc exemplo clare patet verum esse quod ait *Juvenalis* Poeta: Mater non alios mores tradet filiæ, quam quos ipsa met habet, & ita fit, inquit, *S. Vincentius Serm. de Nativ. B. V.* Mater Venalis docet ut fit filia talis.

Dien.

Denique sive in bono, sive in malo, qualis radix tales rami, quales parentes, tales filii: At, inquiet aliquis, videmus filios probos malorum parentum, & contra piorum parentum filios malos. *Saul* malus erat, & habuit *Jonatham* filium valde probum, *Achas* pessimus erat, & ipsius filius *Ezechias*, pius ac religiosus. E contra *Noë* vir justus erat & *Cham* ejus filius, improbus, *Isaac* erat sanctissimus vir, & filius ejus *Esau* homo ferox, Pessimus erat *Core*, & tamen filii ejus, non sunt secuti exempla patris.

Verum est: Sed propterea dicit Scriptura: Grande miraculum factum est quod filii *Core* non fuerint secuti malum exemplum patris, quia passim contrarium fit, quod autem fit contra commune & ordinarium cursum ut filii non sequantur exempla parentum, est species quædam miraculi.

Hoc est quod etiam advertit *D. Chrysostomus Hom. 2. de patient. Iob*, ubi miratur sanctitatem hujus viri; putat enim *Iobum* fuisse quintum nepotem *Esau*. Scribit autem *Paulus Hebr. cap. 12*, quod *Esau* fuerit fornicator & profanus: Dicit ergo *Chrysostomus*: Ostendit Scriptura radicem ex qua ortus est *Iob*, ut fructum admireris. Quasi dicat: Instar miraculi est quod ex radice & arbore tam vitiosa tam sanctus & virtute præditus fructus oriretur, qualis fuit *S. Iob*.

Hinc discere possunt parentes quantum sibi cavere debeant ne dent mala exempla filiis suis, cum passim, & juxta communem cursum, filii per hæc corrumpantur, & pereant.

Ostendit olim Deus in somnio Patriarchæ *Iosepho*, solem & lunam, dicebat enim *Vidi solem & lunam*, *Jacob* pater ejus statim intelligebat per solem seipsum ut patrem familias, & per lunam uxorem suam, est etiam communis omnium interpretum opinio, non aliter posse intelligi: Est ergo Pater in familia sicut sol, mater sicut Luna: Si solem inter, & lunam quando sibi oppositi sunt, nubes aut terra interponatur, oritur Eclipsis, & hinc tenebræ in omnibus subterraneis: Quando pater & mater in familia non prælucent exemplis, tota familia versatur in tenebris: Superiores enim, inquit *Plato & Socrates* Philosophi Ethnici, magis peccant exemplo quam culpa, quia tantis obsunt quantis præsumunt ait *Bernardus Epist. 127*. Quare *Hieronymus scribens ad Heliodorum*, sic illum alloquitur: In te omnium oculi diriguntur: Domus tua & conversatio tua, quasi in specula, magistra est publicæ disciplinæ, quidquid

Eccc

feceris,

feceris, id sibi omnes faciendum putant.

Pergamus in historia. Jam *Core, Dahan, & Abiron*, vivi absorpti erant à terra, & ducenti quinquaginta alii ejusdem criminis rei, igne consumpti, quando *omnis multitudo filiorum Israel*, inquit Scriptura, *sequenti die murmuravit contra Moysen & Aaron, dicens: vos interfecistis populum Domini*. Cumque oriretur seditio, & tumultus cresceret: *Moyses & Aaron*, fugerunt ad tabernaculum fœderis, & operuit illud nubes, apparuit gloria Domini, & immisit ignem in populum, & percussit quatuordecim millia hominum, & septingentos; quod cum vidisset *Moyses* misit *Aaronem*, cum thuribulo & igne hausto de altari, & thure, qui stans inter vivos & mortuos, obtulit sacrificium, pro populo deprecatus est, & plaga cessavit.

DISCURSUS VIII.

Maria & Aaron moriuntur Moyses erigit Serpentem aneum.

JAm quadragesimus annus erat quo filii *Israel* de *Ægypto* egressi proficiscebantur per solitudinem, quando venerunt in *Cades*, ibique, inquit Scriptura, *mortua est Maria soror Moysis, & sepulta in eodem loco*. Mortua est autem ætatis anno 130, erat enim decennio major *Moysè* fratre suo, & de illo dicitur *Deuteron cap. ult.* quod eodem anno mortuus sit cum esset 120 annorum.

Inde profecti venerunt in *montem Hor*. Vbi locutus est Dominus ad *Moysen*: *Tolle Aaron, & filium ejus cum eo, & duces eos in montem Hor, cumque nudaveris patrem veste sua, indues ea Eleazarum filium ejus, & Aaron morietur ibi*. Spoliavit ergo *Moyses Aaronem* vestibus suis, postquam illum in conspectu totius multitudinis duxisset in *montem Hor*, & induit eis *Eleazarum filium ejus*.

Quærent hic Interpretes, quare Deus præceperit *Moysi*, ut ipse vestibus *Aaronem* spoliaret, & non potius permiserit *Aaroni*, ut seipsum vestibus exueret.

Respondent: *Aaron* jam erat moriturus, ideo nolebat Deus illum occupari circa dispositionem bonorum temporalium, sed totum vacare æternis atque divinis, ut doceret innumeros homines, qui, dum moriendum est, toti occupati sunt ut de temporalibus bonis disponant, vix aut parum solliciti de æternis: Mortis tempus

Dispositio-
nes ad felici-
tatem metem.

op.